

Naše mise

*„Kdekoliv a kdykoliv ve službě demokracii, lidským právům
a občanské společnosti.“*

Výroční zpráva za rok 2020

Vážené dámy, vážení pánoné,
předkládáme Vám výroční zprávu platformy
DEMAS za rok 2020. Loňský rok nebyl pro ní-
koho z nás z důvodu nebyvalé pandemie jedno-
duchý. Ačkoli se ze začátku přibrzdil běžný život
i práce, po relativně krátkém čase jsme se vrá-
tily do starých kolejí a s pomocí nových nápadů
realizovali plánované aktivity.

Pandemie změnila naše dosavadní životy
často k nepoznání. Nejinak – a často mnohem
hůře – tomu ale bylo i v některých jiných částech
světa. V zemích, kde jsou každodenně porušová-
na lidská práva a kde vládnou nedemokratické
režimy, se pandemie běžně stávala zámkou
k omezování opozice, věznění aktivistů či po-
tlačování demonstrací. V těchto místech, kde
pracují naše členské organizace, se tak jejich
pomoc stala o to důležitější a jejich práce o to
složitější. Děkujeme všem kolegům, kteří ji obě-
tavě a s nadšením vykonávají a děkujeme také
všem Vám, kteří jim pomáháte a držíte palce.

Jakub Klepal, předseda správní rady
Sabina Malcová, výkonná ředitelka

Fungování platformy ve dvanáctém roce

K 31. 7. 2020 ukončila své členství v DEMAS jedna z jeho zakládajících organizací, Centrum pro studium demokracie a kultury z Brna (CDK). Stalo se tak z důvodu ukončení činnosti v oblasti transformační politiky a dalšímu uplatnění CDK jako nakladatelství odborné literatury. Ve stejnou dobu projevila zájem o členství v naší platformě akademická organizace [Centrum pro lidská práva a demokracii](#), která se věnuje lidským právům z pohledu českého a mezinárodního práva. Centrum bylo v průběhu srpna odsouhlaseno per rollam celou členskou základnou a v září se již jako člen s pozorovatelským statusem zúčastnilo Valné hromady. K 31. 12. 2020 měla platforma 11 rádných členů, dva členy s trvalým pozorovatelským statusem a jednoho s „probačním“ pozorovatelským statusem na dobu jednoho roku, po jejímž uplynutí se dá předpokládat rádné členství.

Během průběhu roku 2019 proběhly dvě schůze celé platformy a pět schůzí správní rady,

které sloužily jak k probrání vnitřních záležitostí platformy, tak především k programové diskusi a plánování společných aktivit. Hnacím motorem společné práce je z povahy věci Sekretariát. Na správné směřování platformy dohlíží správní rada nově zvolená na valné hromadě 15. září ve složení L. Argüellová (Člověk v tísni), M. Svoboda (CEELI Inst.), V. Dostál (AMO), J. Klepal (Forum 2000) a Š. Zajíček (CEVRO). Předsedou byl zvolen J. Klepal a místopředsedou M. Svoboda. Práce platformy byla stejně jako v předešlých letech rozdělena do několika pracovních skupin pokrývajících jak geografické, tak i tematické oblasti primárně korespondující s prioritami české zahraniční politiky. Pracovní skupiny se scházely především ke geografickým prioritám.

V průběhu celého roku 2020 asociace úzce spolupracovala s Ministerstvem zahraničních věcí ČR, a to na témaček souvisejících s problematikou prioritních zemí a českou zahraniční politikou, k čemuž mimo jiné zorganizovala několik tematických schůzek, a dále se zástupci platformy účastnili pravidelných konzultací s vedením ministerstva a zástupci relevantních odborů. DEMAS pro MZV ČR pravidelně zpracovává podněty z oblasti praktické podpory politických lidských práv, které bývají využity pro přípravu podkladů pro vystoupení ministra na zasedání [Rady pro lidská práva OSN v Ženevě a Univerzální periodický přezkum](#).

V březnu byl DEMAS nominován zmocněnkyňí pro lidská práva Helenou Válkovou do pracovní skupiny pro tvorbu [Strategie vůči nestátním neziskovým organizacím na léta 2021–2030](#), kterou zastřešuje Rada vlády pro NNO. V průběhu celého roku též probíhala různá setkání s poslanci a senátory Parlamentu ČR, europoslanci a dalšími zástupci politických stran a odborné i laické veřejnosti, při nichž docházelo k výměně informací týkajících se primárně české zahraniční politiky. DEMAS působil též jako člen expertní skupiny pro nevládní neziskové organizace, kterou při své práci využívá místo-předsedkyně Senátu Miluše Horská.

Obdobně jako v předešlých letech se platforma DEMAS aktivně zapojovala do činnosti [Human Rights and Democracy Network \(HRDN\)](#) nebo okrajově do iniciativy českých NNO [Neon](#). Hlavním přínosem zapojení do obou mezioborových platform zůstává celková informovanost o aktuálním dění a přímý kontakt na české

a mezinárodní organizace působící především v oblasti transformační a rozvojové politiky.

Dlouhodobě se Sekretariát stará rovněž o stálý příspun nových informací pro své členy. Dělo se tak prostřednictvím pravidelné týdenní rozesílky, která poskytovala geograficky rozčleněné informace o aktuálním dění, otevřených grantových výzvách, pozvánkách na důležité akce a nových publikacích. Stejně jako v předešlých letech podporoval Sekretariát DEMAS budování kapacit svých členů prostřednictvím poskytování příspěvků na vzdělávání nebo cestovních grantů. Jejich účelem byla například účast na konferencích s přednesením odborných příspěvků a výzkumné cesty.

Na lednové schůzi platformy došlo ke spo-
lečnému výběru témat školení, které Sekre-
tariat každoročně pořádá pro své členské orga-
nizace. Letošním tématem se stala digitalizace
práce, což vzhledem k pandemii Covid a nu-
cené práci online bylo více než užitečné. Školení
s K. Švidrnochovou proběhlo 23. 11. a 1. 12.
a bylo zaměřeno na širší otázky a výzvy pro
pracovní týmy související s komunikací v online
prostoru, ale i na konkrétní nástroje, techniky
a strategie usnadňující komunikaci uvnitř týmu
i vně organizací.

Konference, semináře a přednášky

Dne 5. 3. DEMAS spolu s maďarskou pobočkou globální pro bono sítě PILnet uspořádal dva kulaté stoly na téma [Podpora občanské společnosti prostřednictvím pro bono služeb soukromého sektoru](#) a [Občanské angažovanosti mlá-](#)

Diskuse u kulatého stolu.

dých a studentů. Diskusí, jejichž účast již byla ovlivněna šířením koronaviru, se zúčastnilo na 30 zástupců NNO, byznysu, akademické sféry, veřejné správy a nezávislých expertů.

Na podzim byly realizovány dvě přednášky v rámci „odloženého“ filmového festivalu Jeden svět v regionech za účasti analytiků čl. organizací DEMAS, a to dne 8. 10. proběhla debata k filmu Země je modrá jako pomeranč, diskutoval M. Lebduška (AMO), a 10. 10. nad filmem Kolektiv (P. Leyer, Transparency International). Další původně plánované přednášky musely být z důvodu pandemie zrušeny.

Z důvodu karanténních opatření se bohužel nemohl konat ani tradiční veletrh nevládních organizací NGO Market, na němž DEMAS každoročně představoval svou práci, a především pak téma transformační politiky jako takové. Namísto toho se akce konala počátkem listopadu v online prostředí v podobě Týdne pro neziskový sektor, v rámci kterého proběhlo několik debat a workshopů.

V podzimním (zimním) semestru byly realizovány přednášky o transformační politice na Katedře mezinárodních vztahů a evropských studií Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity v Brně a Katedře rozvojových studií Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého v Olomouci. Pro zahraniční studenty, kteří na Katedře rozvojových studií UPOL studují v rámci programu Global Development Policy (GLODEP), byl realizován jednodenní workshop v Praze, jehož se zúčastnily téměř tři desítky studentů z celého světa.

Uzavřený odborný panel s názvem Česká zahraniční politika: Podpora transformační politiky napříč politickým spektrem II se konal online 13. 10. v rámci výroční konference Forum 2000, již se jako již tradičně zúčastnili poslanci sněmovních politických stran, zástupci

MZV ČR, businessu a NNO. Jako pozitivní vnímáme fakt, že se všichni oslovení shodli na důležitosti transformační politiky coby přímého a účinného nástroje české zahraniční politiky, který České republice dělá zejména v zahraničí dobré jméno. Otázkou zůstává, kterak zajistit, aby stejný kredit měla i v domácím prostředí. Jako nosné téma je hodnocena otázka propojení podpory dobrého vládnutí, vlády práva, základních lidských práv a businessu.

v otázce manipulace v nominacích reprezentantů třetího sektoru za Českou republiku do Evropského hospodářského a sociálního výboru.

Asociace i nadále vydává svůj Zpravodaj, který v roce 2020 výše celkem čtyřikrát. Zpravodaj je jedním z nástrojů, jehož prostřednictvím DEMAS komunikuje s okolním světem. Všechna čísla jsou k dispozici na pravidelně aktualizovaných stránkách www.demas.cz v sekci Novinky a Zpravodaj a také na Facebooku.

Prohlášení a stanoviska

V roce 2020 se DEMAS připojil k řadě stanovisek, výzev a kampaní iniciovaných mezinárodními i domácími organizacemi či platformami: stanovisko k připravovanému Akčnímu plánu EU pro lidská práva a demokracii, iniciativa bruselského networku HRDN adresovaná představitelům Evropské rady věnovaná otázce financování vnější činnosti EU v dalším víceletém finančním rámci, otevřený dopis European Civic Forum adresovaný evropským a národním lídrům týkající se financování podpory organizací občanské společnosti, iniciativa vyzývající k udržení výše podpory ve víceletém finančním rámci, konkrétně dopis vybraným představitelům Evropského parlamentu, Increasing Resources for Human Rights and Democracy in the next MFF, a výzva HRDN a dalších mezinárodních sítí Global Crises Demand Strengthening Cooperation Solidarity apelující na navýšení prostředků zejm. v tematickém pilíři NDICI MFF, dále doporučení HRDN k revizi směrnice k dialogům o lidských právech se třetími zeměmi, konzultace Evropské komise k tematickému programu na podporu občanské společnosti a otevřený dopis premiéru A. Babišovi či viceprezidentovi Evropské komise M. Ševčovičovi

Projekty

Obdobně jako v předešlých letech podpořil Program transformační spolupráce MZV ČR tříletý projekt na období let 2019–2021 Podpora platformy DEMAS týkající se posilování kapacit DEMAS, networkingu, sdílení informací a informování laické i odborné veřejnosti o problematice české transformační politiky. Dále se projekt zaměřoval na podporu advokačních aktivit a spolupráci s MZV ČR a dalšími subjekty státní správy.

Projekt Strengthening NGO Resilience and Democracy Advocacy na období říjen 2019 až září 2020 byl podpořen ze zdrojů National Endowment for Democracy. Jeho hlavním cílem je podpora advokačních aktivit platformy DEMAS a spolupráce NNO ve visegrádských zemích. Projekt NED byl kompatibilní s projektem MZV ČR a zároveň sloužil jako jeho kofinancování.

Mini projekt ve spolupráci s maďarskou po-bočkou globální pro bono sítě PILnet byl zaměřen na uspořádání dvou kulatých stolů na téma Podpora občanské společnosti prostřednictvím pro bono služeb soukromého sektoru a Občanská angažovanost mladých a studentů. Celý projekt byl realizován v únoru a březnu 2020.

Konsorcium složené z Nadace OSF, Nadácie otvorenej spoločnosti, NIOK Foundation a think-tanku Gropolis podpořilo projekt Posílení hodnotově orientované české zahraniční politiky. Projekt je realizován od září 2020 do prosince 2021 v rámci programu Stronger Roots, jehož cílem je podpořit odolnost a stabilitu organizací občanské společnosti v Česku, Maďarsku a na Slovensku a pomoci jim k lepšímu postavení ve společnosti.

Financování

Jak již bylo uvedeno v sekci Projekty, v roce 2020 realizovala asociace DEMAS v rámci dotační činnosti čtyři projekty.

MZV ČR: 900 tis.

NED: 185 tis.

PILnet: 34 tis.

OSF: 25 tis.

Jeden svět v Plzni, M. Lebduška (AMO/DEMAS).

Všechny výdaje byly neinvestičního charakteru a jsou rozděleny dle rozpočtových schémat jednotlivých dotačních titulů ponejvíce mezi osobní náklady a služby.

Spotřebované nákupy celkem: 262 tis.

Spotřeba materiálu: 22 tis.

Cestovné: 14 tis.

Náklady na reprezentaci: 2 tis.

Ostatní služby: 224 tis.

Osobní náklady celkem: 894 tis.

Mzdové náklady: 672 tis.

Zákonné sociální pojištění: 219 tis.

Zákonné sociální náklady: 3 tis.

Ostatní náklady celkem: 1 tis.

Jiné ostatní náklady: 1 tis.

Poskytnuté příspěvky celkem: 28 tis.

Poskytnuté členské příspěvky: 28 tis.

Náklady celkem: 1 185 tis.

Provozní dotace celkem: 934 tis.

Provozní dotace: 934 tis.

Přijaté příspěvky celkem: 322 tis.

Přijaté příspěvky (dary): 210 tis.

Přijaté členské příspěvky: 112 tis.

Tržby za vlastní výkony a za zboží celkem: 20 tis.

Výnosy celkem: 1 276 tis.

Hospodářský výsledek před i po zdanění: 91 tis.

Tiráž

Sekretariát:

Sabina Malcová (výkonná ředitelka)
Hana Votrádovcová (projektová manažerka)

Členské organizace DEMAS:

Agora Central Europe

Asociace pro mezinárodní otázky

CEELI Institute

Centrum pro komunitní práci

CEVRO

Člověk v tísni

EUROPEUM

Nadace Forum 2000

Občanské Bělorusko

Transitions

Transparency International Česká republika

Pozorovatelé:

Arcidiecézní charita Praha

Amnesty International

Centrum pro lidská práva a demokracii

Činnost DEMAS je určována nezávisle a výhradně členskými organizacemi, nevyjadřuje žádné politické či ideologické postoje nebo zájmy jakékoli instituce.

DEMOS

Asociace pro podporu demokracie a lidských práv

Pohořelec 6

118 00 Praha 1

info@demas.cz / www.demas.cz

IČO: 75156539 / DIČ: CZ75156539

©DEMAS – Asociace pro podporu demokracie a lidských práv, 2021

Správní rada:

Lucia Argüellová

Vít Dostál

Jakub Klepal (předseda)

Marek Svoboda (místopředseda)

Šimon Zajíček

**National Endowment
for Democracy**

Supporting freedom around the world

TRANSITION

Ministry of Foreign Affairs of the Czech Republic

| Nadace OSF

PILnet

The Global Network
for Public Interest Law